

Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt befolkningen frit skal have ret til at indsamle rubiner til eget brug, herunder til fremstilling af smykker og andet kunsthåndværk, der kan sælges lokalt eller eksporteres.

(Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann og Knud Kristiansen, Atassut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

Indledningsvis vil jeg gerne takke for det fremsatte forslag til forespørgselsdebatten.

Med indførelse af Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven), blev der i loven skabt mulighed for særlige regler om småskala efterforskning og udnyttelse. Dette har muliggjort, at der i dag er udstedt en række småskalatilladelser.

Som reglerne er i dag, skelnes der mellem erhvervmæssig indsamling og ikke-erhvervmæssig indsamling af mineraler. Erhvervmæssig indsamling – som sigter mod indsamling og brydning med salg for øje – kræver en småskala tilladelse. Ikke-erhvervmæssig indsamling – som er til eget brug, uden salg for øje – kan foregå uden forudgående tilladelse.

Der er derfor, som reglerne er i dag, ingen begrænsninger for at indsamle rubiner, såfremt det er til eget brug. Hvis indsamlingen derimod sker med henblik på fremstilling af smykker og andet kunsthåndværk, der kan sælges lokalt eller eksporteres, så er der pr. definition ikke længere tale om at det sker til eget brug.

Med hensyn til det maksimumsbeløb 100.000 kroner som forslagsstillerne nævner i begrundelsen for forslaget, vil jeg gerne præcisere, at denne grænseværdi ikke i dag er en del af reglerne i råstofloven. I forbindelse med Inatsisartut's behandling af råstofloven på efterårssamlingen i 2009 blev dette maksimumbeløb fjernet.

Det betyder imidlertid ikke at befolkningen ikke har haft mulighed for en kommerciel udnyttelse af rubiner. Det kræver imidlertid en småskalatilladelse.

Forslagsstillerne påpeger, at lokalbefolkningen ikke bare skal være tilskuere til andres eventyr, men at der skal være mulighed for at samarbejde med folk som har erfaring på mineralområdet. Jeg er meget enig heri, og kan nævne, at de socioøkonomiske rapporter som selskaberne skal udarbejde i forbindelse med kommende mineprojekter, alle har til formål, at inddrage lokalbefolkningen mest muligt.

I forlængelse heraf udarbejdes der trepartsaftaler mellem selskaberne, kommunerne og selvstyret, som også har til formål at sikre lokal inddragelse i projekterne, samt sætte konkrete mål for opkvalificering af arbejdskraft, praktikpladser, uddannelse og lignende samfundsrelaterede initiativer. Et af de elementer som Naalakkersuisut ønsker skal medtages i en trepartsaftalen, er at lokale kunsthåndværkere skal have mulighed for at kunne købe rubiner direkte fra mineselskabet.

Som jeg nævnte ved en forespørgselsdebat på forårssamlingen tidligere i år, har der været behov for at forenkle de nuværende regler på småskalaområdet, for i endnu højere grad at støtte udviklingen af mindre, lokalt baserede mineralerhverv.

Som ansvarlig Naalakkersuisoq for området, tog jeg derfor i slutningen af 2011 initiativ til, at se på de eksisterende småskalaregler. Dette blev gjort med henblik på at forenkle procedurer for ansøgning og udførsel af aktiviteter under en småskalatilladelse til glæde for ansøgerne, og således at den offentlige administration kan foregå mere smidigt. Blandt de foreslåede ændringer er, at der nu vil være muligt for privatpersoner at foretage kommerciel udnyttelse af råstoffer op til en værdi på 100.000 kr. per år uden tilladelse.

Med disse ord ønskes en rigtig god debat.